

Coğrafya

KAZANIM ODAKLI

SORU BANKASI

Karekod
Çözümlü

Akıllı Tahta
Uygulamalı

9 786256 833593

Yazar
Yusuf KENAN ÖKSÜZ

9. SINIF COĞRAFYA

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komasyon

Bütün hakları Giriş Yayınlarına aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

1. Baskı: Markaj Yayınları

2. Baskı: Giriş Yayınları

SERTİFİKA NO.

40447

KAPAK TASARIMI

Giriş Yayınları Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Giriş Yayınları Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital

ANKARA

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33

WhatsApp: 0505 099 24 84

www.girisyayinlari.com

girisyayinlari@gmail.com

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: DOĞAL SİSTEMLER

- ▶ İNSAN VE DOĞA - COĞRAFYA VE BÖLÜMLERİ - DÜNDEN BUGÜNE COĞRAFYA 5
- ▶ DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE SONUÇLARI - DÜNYA'NIN HAREKETLERİ VE SONUÇLARI 9
- ▶ COĞRAFİ KONUM - TÜRKİYE'NİN KONUMU 17
- ▶ HARİTALAR - BİLGİLERİN HARİTAYA AKTARILMASI 27
- ▶ YER ŞEKİLLERİNİN HARİTAYA AKTARILMASI 35
- ▶ ATMOSFER VE HAVA OLAYLARI - HAVA DURUMU VE İKLİM 39
- ▶ İKLİM ELEMANLARI 41
- ▶ YERYÜZÜNDEKİ İKLİM TİPLERİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ 49
- ▶ TÜRKİYE'NİN İKLİMİNİ ETKİLEYEN ETMENLER - İKLİM ELEMANLARI - İKLİM TİPLERİ 51

2. ÜNİTE: BEŞERİ SİSTEMLER

- ▶ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE YERLEŞMELER 57
- ▶ YERLEŞME TİPLERİ VE DOKULARI - TÜRKİYE'DE YERLEŞMEYİ ETKİLEYEN ETMENLER 59
- ▶ TÜRKİYE'DE İDARİ BİRİMLER 65

3. ÜNİTE: BÖLGELER VE ÜLKELER

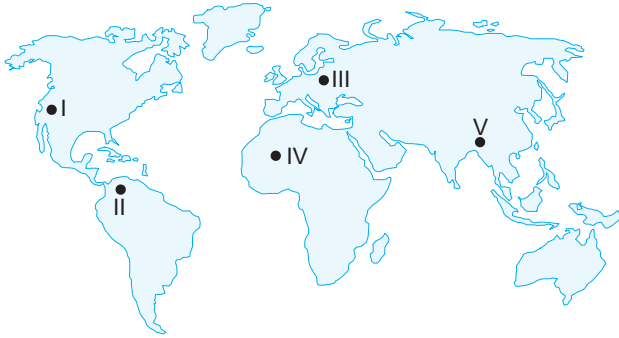
- ▶ BÖLGELERİN AYIRT EDİLMESİNDE KULLANILAN ÖLÇÜTLER 67
- ▶ BÖLGE SINIRLARI 73
- ▶ BÖLGELER VE ÜLKELER 75

4. ÜNİTE: ÇEVRE VE TOPLUM

- ▶ DOĞAL ÇEVRE - DOĞAL ORTAMDA İNSAN ETKİSİYLE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER 79
- ▶ CEVAP ANAHTARI 89

1. Çevremizde yer alan doğal ortam koşulları bazı yerlerde insan yaşamını kolaylaştırırken bazı yerlerde zorlaştırılmaktadır.

Yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisinde doğal ortam koşullarının insan yaşamı üzerindeki olumsuz etkisi daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

- ◆ Eskimoların kalın kürkleri giyip, iglo evlerde yaşamaları
- ◆ Güneydoğu Asya'da insanların daha çok pirinçle beslenmesi
- ◆ Engebeli, dağlık arazilerde ulaşım için köprü ve tüneller yapılması
- ◆ Yağışın az olduğu yerlerde evlerin kerpiçten yapılması
- ◆ Yağışın yetersiz olduğu yerlerde akarsu üzerine barajlar kurulması

Verilen ifadelerden kaç tanesi doğal unsurların insan yaşamı üzerine etkisine örnek oluşturur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. **Aşağıdakilerden hangisi insan faaliyetlerinin doğaya etkilerine örnek oluşturmaz?**

- A) Yerleşim yerlerinin kurulması
 B) Ulaşım yollarının inşa edilmesi
 C) Yeraltı kaynaklarının işletmeye açılması
 D) Orman alanlarının tarlalara dönüştürülmesi
 E) Çayır bitki örtüsünün yaygın olduğu yerlerde mera hayvancılığının yapılması

4. İnsanların beslenmesine, barınmasına ve giyinmesine baktığımızda yeryüzünün değişik yerlerinde çok büyük farklılıklar olduğunu görürüz. Örneğin; kutba yakın yerlerde eskimolar daha çok balıkla beslenirken Güneydoğu Asya'da insanlar pirinçle beslenmektedirler.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal ortamın insan yaşamına etkisinin farklı olması
 B) Yeraltı kaynaklarının farklı olması
 C) Yer şekillerinin farklılık göstermesi
 D) Arazilerin jeolojik yapılarının farklı olması
 E) Verilen yerlerin gelişmişlik seviyelerinin aynı olması

5. Antik Mısır'da Nil Nehri'nin taşkınları tarım için gerekli olan verimli toprağı sağlıyordu. Nil'in taşkınlarından dolayı her yıl evlerini yeniden inşa eden Antik Mısırlılar zamanla evlerini taşkın alanlarının dışında inşa etmeye başladılar. Ardından sulama sistemleri geliştirerek Nil'in sularıyla tarım ürünleri yetiştirdiler. Günümüzde ise yapılan barajlar aracılığıyla Nil Nehri taşkınlarına karşı kontrol edilmektedir.

Parçaya göre;

- I. tarımın verimli topraklar üzerinde yapıldığı,
 II. insanın doğaya bağımlı olduğu,
 III. insanın doğayı zamanla değiştirdiği,
 IV. Nil Nehri'nin taşkınlarından korunmak için sulama sistemleri kurulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) II ve III
 D) I, III ve IV E) II ve IV

6. **Aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın beşeri sistemleri arasında yer almaz?**

- A) Turizm etkinlikleri B) Tarımsal faaliyetler
 C) İklim ve bitki örtüsü D) Enerji kaynakları
 E) Yerleşme dokuları

1. I. Merkür III. Dünya
II. Venüs IV. Satürn
- Yukarıdakilerden hangileri iç gezegen olarak adlandırılmaktadır?**
- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) I ve IV E) I, II ve IV

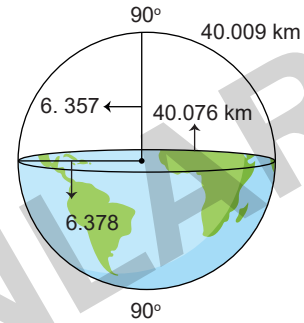
2. Dünya'nın şeklinden dolayı kutuplar Dünya'nın merkezine Ekvator'a göre daha yakındır. Bu durum yer çekiminin enlemlere göre farklılık göstermesine yol açmıştır.
- Buna göre yer çekimi aşağıda verilen enlemlerden hangisinde daha fazla hissedilir?**
- A) 75° Kuzey B) 50° Güney C) 40° Kuzey
D) 25° Güney E) 0° Ekvator

3. I. Hidrojen ve diğer gazların yoğunlaşmasıyla oluşmuşlardır.
II. Sert ve kaya yüzeyine sahiptirler.
III. Dünya, bu gezegenlerin en büyüğünü oluşturmaktadır.
- Yukarıdakilerden hangileri dış gezegenlerin özellikleri arasında yer almaz?**
- A) II ve III B) I ve II C) I ve III
D) Yalnız I E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda Dünya'nın günlük hareketi etkili olmamıştır?**
- A) Doğuda yerel saatin ileri, batıda geri olması
B) Okyanus akıntılarında dalgaların oluşması
C) Sürekli rüzgârların Kuzey Yarım Küre'de sağa, Güney Yarım Küre'de sola sapması
D) Doğu ve batı yön kavramlarının oluşması
E) Şubat ayının 28 gün sürmesi

5. **Ekvator'un uzunluğunun tam bir meridyen daire-sinin uzunluğundan 67 km daha fazla olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Dünya'nın günlük hareketi
B) Dünya'nın şekli
C) Yörüngenin şekli
D) Eksen eğikliği
E) Dünya'nın yıllık hareketi

6.

Yukarıdaki şekilde kutuplar ve Ekvator yarıçapları verilmiştir.

Bu yarıçapların birbirinden farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin geoit olması
B) Dünya'nın şeklinin küresel olması
C) Enlem derecelerinin farklı olması
D) Dünya'nın yıllık hareketleri
E) Dünya'nın eksen eğikliği
7. Dünya'nın Ekvator'dan şişkin, kutuplardan basık olmasına Dünya'ya ait geometrik şekil manasında geoit adı verilir.
- I. Yer çekiminin Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe artması
II. Güneş ışınlarının geliş açısının Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe küçülmesi
III. Ekvator'un yarıçapının kutupların yarıçapından daha uzun olması
- Yukarıdakilerden hangileri Dünya'nın şeklinin geoit olmasının sonuçları arasında gösterilemez?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. 21 Aralık tarihinde aşağıda verilen ülkelerin hangisinde 12 saat gece 12 saat gündüz yaşanır?

- A) İngiltere B) Kanada C) Brezilya
D) Japonya E) Hollanda

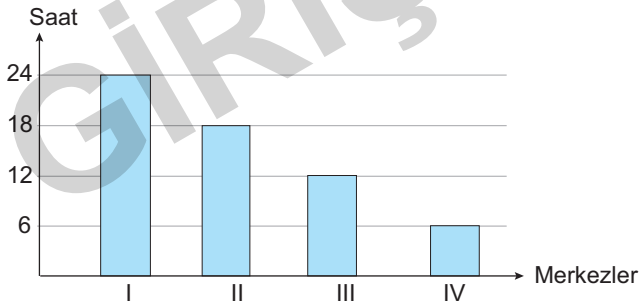
2.

- ◆ Aydınlanma çemberi kutup dairelerine teğet geçer.
- ◆ Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gündüz, Güney Kutup Dairesi'nde 24 saat gece yaşanır.

Yukarıda verilen durumların gerçekleştiği tarih aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 21 Aralık B) 23 Eylül C) 21 Haziran
D) 21 Mart E) 3 Şubat

3. Aşağıdaki grafikte 21 Aralık tarihinde dört merkezin gece süreleri verilmiştir.

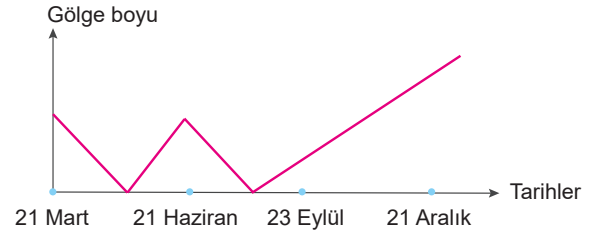
Buna göre grafikten yararlanarak;

- I. En uzun gündüzün yaşandığı merkez,
- II. Yer çekiminin en fazla ve en az olduğu merkezler,
- III. Tan ve grup süresinin en uzun olduğu merkez,
- IV. Başlangıç meridyenine en yakın ve en uzak olan merkezler,
- V. Yarım küresi aynı ve farklı olan merkezler

yukarıdakilerden hangisi belirlenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

Yıl içinde gölge boyu değişimi yukarıdaki gibi olan bir merkez için;

- I. Güney Yarım Küre'dedir.
- II. Yengeç Dönencesi'nin kuzeyindedir.
- III. Güneş ışınlarını yılda iki kez dik açıyla alır.
- IV. Ekvator ile Yengeç Dönencesi arasındadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve IV E) II ve IV

5. Aşağıdaki ülkelerin hangisinde gece gündüz arasındaki zaman farkı daha fazladır?

- A) Rusya B) Türkiye C) Kazakistan
D) Çin E) Hindistan

6. Aşağıdaki tabloda X, Y ve Z kentlerinin 21 Haziran ve 21 Aralık'taki gündüz uzunlukları verilmiştir.

Kent	21 Haziran	21 Aralık
X	15	9
Y	12	12
Z	13	11

Buna göre X, Y ve Z kentleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin değildir?

- A) Y kenti Ekvator üzerinde yer alır.
- B) X ve Z kenti Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
- C) Y kenti daha batıda yer alır.
- D) 23 Eylül'de Z kenti Güneş ışınlarını X kentine göre daha büyük açı ile alır.
- E) 21 Mart'ta Y kentinde gölge oluşmaz.

1. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'da ilk yerleşim yerlerinin kurulduğu alanlardan biri değildir?

- A) Nil Nehri çevresi B) Ganj Nehri çevresi
C) Sarı ırmak çevresi D) Dicle Nehri çevresi
E) Antarktika Kıtası

2. Büyük Okyanus kıyısına paralel uzanan And sıradağları üzerine kurulan medeniyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnka B) Aztek C) Maya
D) Mısır E) Mezopotamya

3. Akdeniz kıyıları ilk medeniyetlerin kurulduğu alanlardan biridir.

Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz medeniyetlerinin ortaya çıkmasında etkili olan faktörler arasında gösterilemez?

- A) Akarsuların varlığı
B) Elverişli iklim koşulları
C) Bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi
D) Liman olmaya elverişli ada ve yarımadaların bulunması
E) İhtiyaçlarının bir bölümünü denizden karşılamaları

4. I. Maden yatakları III. Doğal limanlar
II. Su kaynakları IV. İklim özellikleri

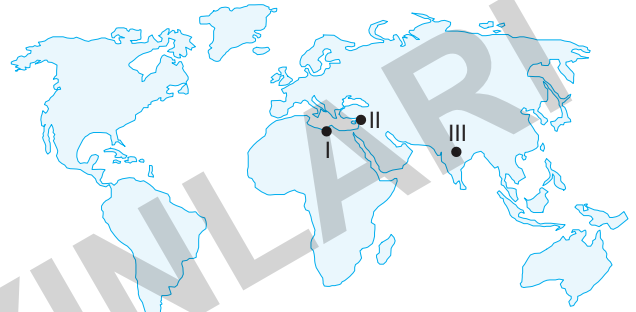
İlk yerleşim alanlarının yer seçiminde yukarıdaki doğal faktörlerden hangilerinin daha az etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi yerleşmeye uygun alanlar arasında gösterilebilir?

- A) Batı Avrupa B) Grönland Adası
C) Büyük Sahra D) Amazon Havzası
E) Himalaya Dağları

6.

Yukarıdaki haritada ilk yerleşmenin kurulduğu yerler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Nil Vadisi	Mezopotamya	İndus Vadisi
B)	Mezopotamya	İndus Vadisi	Nil Vadisi
C)	İndus Vadisi	Nil Vadisi	İndus Vadisi
D)	Nil Vadisi	İndus Vadisi	Mezopotamya
E)	Mezopotamya	Nil Vadisi	İndus Vadisi

7. Aşağıdakilerden hangisi yerleşmelerin yer seçimini etkileyen beşeri faktörlerden biridir?

- A) Ekonomik faaliyetler
B) Toprak yapısı
C) Kara ve denizlerin dağılışı
D) Bitki örtüsü
E) İklim

1. Aşağıdakilerden hangisi köy altı yerleşmelerinden biri değildir?

- A) Divan B) Kasaba C) Oba
D) Mezra E) Mahalle

2. X yöresinde dağınık, Y yöresinde ise toplu kır yerleşmesi görülmektedir.

X ve Y yöreleri;

- I. İklim
II. Yer şekilleri
III. Ekvator'a olan uzaklıkları
IV. Yer altı kaynakları

yukarıdaki özelliklerden hangileri bakımından farklılık gösterirler?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıda verilen iklim bölgelerinin hangisinde kerpiç meskenlerin yaygın olduğu söylenebilir?

- A) Step iklimi B) Kutup iklimi
C) Tundra iklimi D) Ilıman okyanusal iklim
E) Akdeniz iklimi

4. Yaşadığım yer, geniş hinterlandı olan bir limana sahiptir. Türkiye'nin en önemli sanayi şehirlerinden biri olan ilimizde ithalat ve ihracat yoğunudur. Liman daha çok ihracat limanı olarak bilinir. Çeşitli sanayi tesislerinin bulunduğu ilimizde bir de petrol rafinerisi bulunmaktadır.

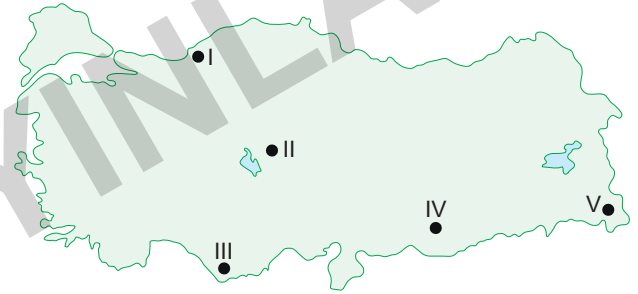
Yukarıda bazı özellikleri verilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul B) Antalya C) Samsun
D) İzmir E) Trabzon

5. Aşağıda özellikleri verilen yerlerin hangisinde dağınık dokulu yerleşmenin gelişmesi beklenir?

- A) Su kaynaklarının yetersiz olduğu yerler
B) Arazinin engebeli olduğu yerler
C) Eğimin az olduğu yerler
D) Arazinin düz olduğu yerler
E) Tarım alanlarının yoğun olduğu yerler

6.

Harita üzerinde numaralandırılarak gösterilen yerlerin özellikleri dikkate alındığında kaç numaralı alanlarda kırsal yerleşmeler toplu yerleşme türüne örnek oluşturur?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) IV ve V

7. Fonksiyonlarına göre şehirler; tarım şehri, turizm şehri, maden şehri ve ulaşım şehri gibi gruplara ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi turizm şehrine örnek gösterilemez?

- A) Paris B) Milano C) Muğla
D) Venedik E) Tokyo

1. Türkiye'de köyler genellikle dağların güney eteklerinde kurulmuştur.

Bu durum yerleşme ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiyi örneklendirir?

- A) Sıcaklık B) Yükselti C) Toprak çeşidi
D) Ev tipleri E) Bitki örtüsü

2. Türkiye'de bazı yerleşim birimleri ilk konumlarında bırakılmamış yer değişikliğine gidilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür değişikliklere neden olan etkenlerden olamaz?

- A) Yeni ulaşım yollarına sapa kalması
B) Yapılacak baraj gölü altında kalacak olması
C) Doğal afetlerin tehdidinde olması
D) Yeni endüstri kuruluşlarına uzak kalması
E) İdari bölümlenmelerde değişiklik olması

3. Yerleşme biçimlerinin gelişimi açısından günümüze en yakın değişim Sanayi Devrimi ile gerçekleşmiştir. Sanayileşmeye bağlı olarak şehirler gelişmiş, büyümüş ve ciddi değişimler meydana gelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi şehirlerin modernleşmesi sürecinde yaşanacak değişimler arasında gösterilemez?

- A) Şehir nüfuslarının hızla artması
B) Alt yapı hizmetlerinin yaygınlaşması
C) Kent merkezlerine olan göçlerin artması
D) Şehirlerdeki ekonomik faaliyetlerin çeşitlenmesi
E) Tarımsal faaliyetler ve tarımda çalışan insan sayısının artması

4. **Aşağıdaki kentlerden hangisinde kerpiç yapılara rastlanmaz?**

- A) Ankara B) Nevşehir C) Konya
D) Artvin E) Mardin

5. **İç Anadolu Bölgesi'nde kırsal yerleşmelerin toplu olma nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Su kaynaklarının yetersizliği
B) Yüzey şekillerinin engebeli olması
C) Ulaşımın kolay olması
D) Göçler
E) Tarım faaliyetlerinin yaygın olması

6. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki yerleşmeler için söylenemez?**

- A) Sanayinin geliştiği alanlarda yerleşme yoğundur.
B) Su sorununun yaşanmadığı Karadeniz kıyılarında yerleşmeler dağınıktır.
C) Kırsal alanlardaki yerleşmelerde tarım faaliyetleri ön plandadır.
D) Engebelerin az olduğu yerlerde daha çok dağınık yerleşmeler görülür.
E) Yaz kuraklığının yaşandığı kesimlerde toplu yerleşmeler hakimdir.

7. **Aşağıda Türkiye'de nüfus ve yerleşmenin seyrek olduğu bazı yerler verilmiştir.**

- I. Hakkari yöresi
II. Tuz Gölü ve çevresi
III. Menteşe yöresi

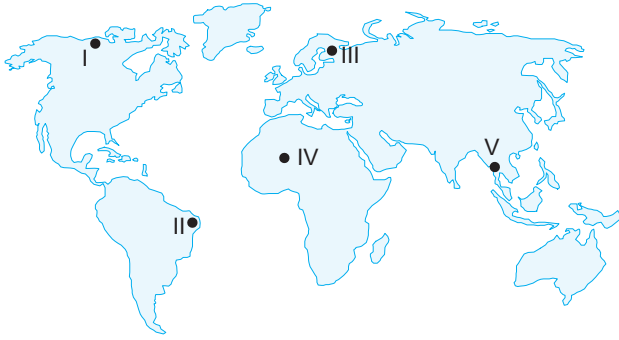
Verilen yerlerden hangilerinde nüfus ve yerleşmenin seyrek olmasında yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması etkili olmamıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Bölgelerin Ayırt Edilmesinde Kullanılan Ölçütler

1.

Verilen numaralı alanlardan hangisi yeryüzünde sık nüfuslu bölge içerisinde yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdakilerden hangisi beşeri bölge sınırlarının tespit edilmesinde kriter olarak kullanılır?

- A) Yağış ve sıcaklık değerleri
B) Jeomorfolojik oluşumlar
C) Kırsal ve kentsel yerleşme özellikleri
D) İklim özellikleri
E) Yer şekillerinin dağılışı

3. Aşağıdaki haritada doğal özelliklere göre oluşmuş bir bölgenin dağılışı gösterilmiştir.

Yukarıdaki alanlarda aşağıdaki bölgelerden hangisinin dağılışı gösterilmiştir?

- A) Deprem bölgelerinin
B) Dağlık bölgelerin
C) Çöl iklim bölgelerinin
D) Petrol bölgelerinin
E) Seyrek nüfuslu bölgelerin

4.

- ◆ Yer şekillerine göre Bölge
- ◆ Ekonomik özelliğine Bölgesi
- ◆ Yağış özelliğine göre Bölge
- ◆ Jeolojik yapıya göre Bölgesi

Yukarıda verilen boşluklara aşağıdaki bölge türleri yazılmak istenirse hangi bölge türü boşta kalır?

- A) Dağlık B) Tarım C) Kurak
D) Deprem E) Seyrek nüfuslu

5. Aşağıdaki haritada taralı alanlarla doğal özelliklere göre oluşmuş bir bölgenin dağılışı gösterilmiştir.

Buna göre yukarıda dağılışı gösterilen bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Platoluk bölgeler B) Deprem bölgeleri
C) Yağışlı bölgeler D) Çöl iklim bölgeleri
E) Karstik bölgeler

6. Aşağıdakilerden hangisi doğal şekilsel bölgeler arasında yer almaz?

- A) İklim bölgeleri B) Hidrografik bölgeler
C) Toprak bölgeleri D) Bitki örtüsü bölgeleri
E) Nüfus bölgeleri

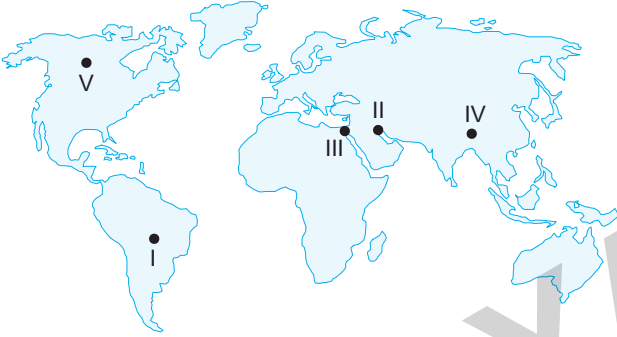
1.

- I. Coğrafi bölgeler belirlenirken doğal ve beşeri koşullar göz önünde bulundurulur.
- II. Bir bölgenin her yerinde doğal ve beşeri özellikler farklı olabilir.
- III. Beşeri bölgelerin sınırları değişmez.
- IV. İdari bölgelerden bazılarının sınırları siyasi bölgelerin sınırlarıyla çakışır.

Yukarıda yeryüzünün doğal ve beşeri bölgeleriyle ilgili verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

2.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen bölgeler için aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

- A) I numaralı bölge orman bölgesi içinde yer alır.
B) II numaralı bölge petrol bölgesi içinde yer alır.
C) III numaralı bölge ovalık bölge içinde yer alır.
D) IV numaralı bölge dağlık bölge içinde yer alır.
E) V numaralı bölge yoğun nüfuslu bölgeler içinde yer alır.

3. Yer şekilleri bakımından yeryüzünü, dağlık bölgeler ve düz alanlar olmak üzere iki ana grupta sınıflandırabiliriz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi düz alanlara örnek olarak verilemez?

- A) Sibiryası Ovası
B) Himalayalar
C) Amazon Havzası
D) Kuzey Batı Avrupa
E) Mezopotamya

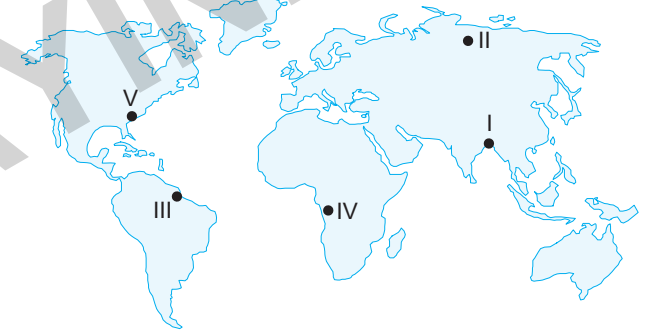
4. Bitki örtüsü bakımından dünyayı orman, bozkır, maki, çöl ve tundra alanları olmak üzere bölgelere ayırmak mümkündür.

- I. Avrupa ve Amerika'nın kuzeyi
- II. Amazon ve Kongo havzaları
- III. Avustralya'nın orta ve batısı
- IV. Muson Bölgesi

Yukarıdaki alanlardan hangileri orman bölgeleri içerisinde yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

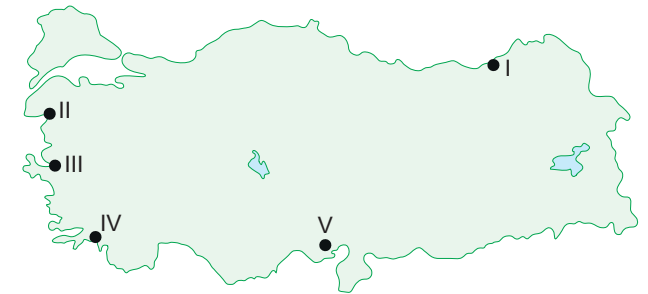
5. Yağış bakımından yeryüzünü üç ana bölgeye ayırabiliriz. Bunlar yağışlı bölgeler, orta derecede yağış alan bölgeler ve kurak bölgelerdir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanlardan hangisi yağışlı bölgeler içerisinde yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan yörelerin hangisi diğerlerinden farklı bitki bölgesi içinde yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Sanayi bölgesi III. İklim bölgesi
II. Siyasi bölge IV. Bitki örtüsü bölgesi
- Yukarıda verilen bölgelerden hangilerinin sınırları kesin bir hat şeklinde olmayıp kademeli bir geçiş gösterir?**
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. I. Aktif volkan bölgesi
II. Yağmur ormanları bölgesi
III. Himalaya dağlık bölgesi
IV. Akdeniz iklim bölgesi
V. Petrol bölgesi

Yukarıda verilen bölgelerden hangisinin sınırlarının daha kısa sürede değişmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. İşlevini kaybeden bölgelerin sınırları zamanla ortadan kalkar.
II. Siyasi ve idari bölge sınırları kesin çizgilerle ayrılabilir.
III. Beşeri sınırlar ile doğal sınırlar her zaman birbiriyle çakışmayabilir.
IV. İklim ve bitki örtüsü gibi bölgelerin doğal sınırları kesin çizgilerle ayrılır.

Yukarıda bölge sınırları ile ilgili verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) Yalnız I E) Yalnız IV

4. I. Akdeniz iklim bölgesi IV. Petrol bölgeleri
II. Tarım bölgeleri V. Turizm bölgeleri
III. Maki bölgesi

Yukarıda verilen bölge türlerinden hangilerinin sınırları birbirleriyle daha çok örtüşür?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

5. (I) Bölge sınırları, bölgeyi oluşturma, amaç ve kriterlerine göre değişiklik gösterir. (II) Beşeri ve ekonomik özelliklere göre oluşturulan bölgelerin sınırlarının değişmesi çok uzun zaman alırken doğal özelliklere göre oluşturulan bölgelerin sınırları kısa sürede değişebilir. (III) Bazı bölgelerin sınırları birbirleriyle örtüşürken bazıları örtüşmemektedir. (IV) Örneğin, fazla yağışlı bölgeler ile ormanlık bölgeler birbiriyle örtüşürken, I. zaman arazileri ile fay hatları örtüşmemektedir. (V) Bazı bölgelerin ise sınırları tam olarak belli iken bazı bölgelerin sınırları tam olarak belli değildir.

Yukarıdaki paragrafta kaç numaralı cümlede bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Doğal bölgeler kısa zaman diliminde değişim göstermeyen ortamlardır. Ancak insan etkisi ile bazı doğal bölge unsurları kısa sürede değişim gösterebilmektedirler.

Buna göre aşağıdaki doğal bölge unsurlarından hangisinin daha kısa zamanda değişim göstereceği söylenebilir?

- A) Dağlık bölgeler
B) Plato bölgeleri
C) Bitki örtüsü bölgeleri
D) İklim bölgeleri
E) Ovalık bölgeler

1. İnsanlar tarihi çağlardan günümüze kadar doğadan farklı şekillerde yararlanmışlardır.

- I. Sibiryaya
- II. Amazon Havzası
- III. Himalaya Bölgesi
- IV. Büyük Sahra
- V. Grönland Adası

Yukarıda verilen yerlerin hangisinde yüksek sıcaklık ve yağış insanların doğal çevreden yararlanmalarını zorlaştırmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Doğal koşullar insanların yerleşme faaliyetlerini etkiler.

Aşağıdakilerden hangisi doğal koşulların yerleşme üzerindeki etkisine örnek gösterilemez?

- A) Yer şekillerinin sade, su kaynaklarının az olduğu yerlerde toplu yerleşmelerin görülmesi
- B) Kar yağışının fazla olduğu yerlerde çatıların dik, pencerelerinin küçük olması
- C) Şehirlerde evlerin sık ve çok katlı olması
- D) Yağışlı bölgelerde ahşap evlerin yaygın olması
- E) Kutup bölgelerinde iglo evlere rastlanması

3. **Aşağıdakilerden hangisi çevrenin korunması adına yapılan çalışmalar arasında gösterilemez?**

- A) Güneş enerjisi ile çalışan araçların üretiminin ve kullanımının teşvik edilmesi
- B) Fosil yakıtlar yerine alternatif enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesi
- C) Yangın, tarla açma, yerleşim alanı kurma gibi çeşitli nedenlerle tahrip edilen orman alanlarının ağaçlandırma çalışmaları ile yeniden kazanılması
- D) Kanun ve yönetmeliklerle düzenlenmiş ulusal milli park uygulama alanlarının genişletilmesi
- E) Kömürle çalışan termik santrallerin sayısının artırılarak enerji açığının yerli kaynaklarla kapatılması

4. Yağışın az, su kaynaklarının yetersiz, kurak mevsimlerin uzun, toprağın ince ve gevşek, bitki örtüsünün seyrek olduğu alanlarda çölleşmeye bağlı birçok olumsuzluk yaşanır.

Aşağıdakilerden hangisi kuraklık ve çölleşmenin etkili olduğu alanlarda yaşanan olumsuzluklardan biri değildir?

- A) Arazi ve ekosistemlerin biyolojik üretkenliği kaybolarak tarımsal üretim azalır.
- B) Toprak erozyonu hızlanır.
- C) Kurak iklim bölgelerine ait canlıların artmasıyla beraber biyoçeşitlilik de artar.
- D) Yer altı su seviyesinin alçalmasına bağlı olarak su kıtlığı yaşanır.
- E) Çölleşen bölgelerde fakirlik ve açlığa bağlı olarak göçlerde artış yaşanır.

5.

- I. Ovalık ve düz yerlerde yerleşme olanaklarının daha fazla olması
- II. Kurak iklim bölgelerinde bitki örtüsünün bozkır olması
- III. Kutuplara yakın yerlerde insanların yıl boyu kalın elbiselerle dolaşmaları
- IV. Bozkır bitki örtüsünün görüldüğü yerlerde küçükbaş hayvancılığın yaygın olarak yapılması
- V. Fay hatlarının yaygın olduğu bölgelerde evlerin depreme dayanıklı malzemelerden yapılması

Yukarıdakilerden hangisi doğal çevrenin insan faaliyetlerine etkisine örnek gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

- I. Petrolü enerji üretmede kullanması
- II. Akarsular üzerinden ve vadilerden yol geçirek köprüler kurması
- III. Ormanları kereste ve kağıt yapımında kullanması
- IV. Tarihi yerleri koruyarak turizmde kullanması
- V. Topraktan tarım ve hayvancılıkta yararlanması

Hangisi insanın doğal çevreden yararlanma biçimine örnek gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Küresel ısınmanın artması ile buzulların erimesi
II. Termik santrallerin yaygınlaşması ile asit yağmurlarının artış göstermesi
III. Fosil yakıt kullanımının artması ile hava kirliliğinin artması
IV. Bitki örtüsünün tahrip edilmesiyle erozyonun artması
V. Çiğ olaylarının artmasıyla kuraklığın artması

Yukarıdaki olaylardan hangisinde neden-sonuç ilişkisi yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Tarımsal üretimin artması
II. Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
III. Asit yağmurlarının meydana gelmesi
IV. Su kaynaklarının azalması
V. Ozon tabakasının seyrelmesi

Yukarıdakilerden hangisi insan doğa ilişkisi sonucu ortaya çıkan küresel çevre sorunlarından biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdakilerden hangisi küresel iklim değişikliğine bağlı olarak meydana gelen çevre sorunları içerisinde yer almaz?**

- A) Erozyon riskinin artması
B) Yeryüzünde buzul erimesinin hızlanması
C) Sıcaklık artışına bağlı olarak salgın hastalıkların artması
D) Akarsu ve göl sularının giderek azalması
E) Tsunamilerin daha sık meydana gelmesi

4. I. Buzulların erimesi
II. Volkanik faaliyetlerin artması
III. Erozyonun artması
IV. Tarihi yapıların zarar görmesi
V. Orman yangınlarının artış göstermesi

Yukarıdakilerden hangisi asit yağmurlarının sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Son yıllarda ülkelerin en çok uğraştığı problemlerden biri de küresel ısınmadır. Küresel ısınmanın azaltılması için uluslararası görüşmelerle sera gazı emisyonunun kontrol altına alınması ya da kullanımının sınırlandırılması amaçlanmaktadır.

Bu amaca ulaşmak için;

- I. Alternatif enerji kaynaklarına yönelinmesi
II. Enerji kullanımının sınırlandırılması
III. Fosil yakıt kullanımının azaltılması
IV. Bina ve endüstri kuruluşlarının bacalarına filtre takılması

yukarıdaki önlemlerden hangileri alınmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

6. İnsanların litosfer üzerinde gerçekleştirdiği değişiklikler doğal güçler tarafından yapılanlarla kıyaslandığında çok küçük kalıyor olsa da yerel ölçekte bu tür değişimler büyük boyutlara ulaşmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi insanların litosferde yaptığı değişikliklerden biri değildir?

- A) Yeni tarım alanları kazanmak için eğimli yamaçlarda taraçalar oluşturmaları
B) Gölleri ve bataklıkları kurutarak tarım alanları elde etmeleri
C) Yolların yapımı için köprü ve viyadükler inşaa etmeleri
D) Heyelan sonucu yolların ve tarım alanlarının kullanılamaz hâle gelmesi
E) Madencilik amaçlı yapılan kazılar sonucu yeryüzünün görünümünün değişmesi

1. İnsanlar bir yerden başka bir yere gidebilmek ya da mal ve hizmetleri bir yerlere götürebilmek için ulaşım ihtiyacı duyar. Bu ihtiyacını da gidermek için köprüler, hava limanları, tüneller, kara yolları, demir yolları ve limanlar yapmıştır. Yeryüzü şekilleri, ulaşım koşullarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Yeryüzü şekillerinin ulaşımı zorlaştırdığı yerde teknolojik olanaklarla köprüler, tüneller yapılmış, deniz kıyıları doldurulmuş yol ve hava limanları yapılmıştır. Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan Türkiye'de denizler ve boğazlardan dolayı kara yolu veya demir yolu ulaşım ağını kesintisiz sağlamak mümkün değildir. Bundan dolayı 76,6 km uzunluğunda trafik sorununa son vermek için tüp geçit yapılmıştır.

Buna göre yukarıda anlatılan tüp geçidin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmangazi Köprüsü B) Karadeniz Sahil Yolu
C) Marmaray D) Ecevit Geçidi
E) Maltepe Sahil Yolu

2. İnsanların yürüttüğü birçok faaliyetin şekillenmesinde doğal çevre koşulları etkili olmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde doğal çevrenin insan yaşamına etkilerine yönelik bir bilgi verilmiştir?

- A) İç Anadolu Bölgesi'nde turunçgil ve pamuk üretiminin yapılamaması
B) Doğu Karadeniz'de tarımsal arazilerde makine kullanımının kısıtlı olması
C) Nükleer ve termik enerji santrallerinin su kaynaklarına yakın alanlarda kurulması
D) Nüfus yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde kümes hayvancılığının daha fazla yapılması
E) Tropikal bölgelerin kırsal kesiminde yapı malzemesi olarak ahşap kullanılması

3. Günümüzde ekolojik dengeyi bozan en önemli faktörlerden biri de doğal kaynakların insanlar tarafından bilinçsizce tüketilmesidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgiye bağlı olarak açıklanamaz?

- A) Aral Gölü'ndeki suyun pamuk tarımı için aşırı derecede kullanılmasıyla gölün suyunun azalması
B) Tropikal yağmur ormanlarının endüstriyel odun ihtiyacını karşılamak amacıyla kesilmesi
C) Tarımda sulama amacıyla yer altı sularının aşırı miktarda kullanılması
D) Bazı bölgelerde nadas yöntemini ortadan kaldırmak amacıyla nöbetleşe ekim yönteminin kullanılması
E) Çayır ve mera alanlarında hayvanların aşırı otlatılması sonucu mera alanlarının tahrip olması

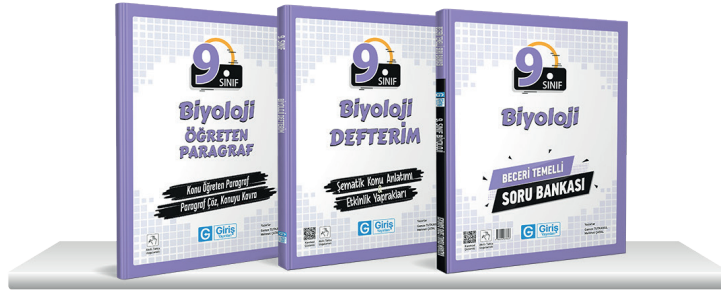
4. İnsanlar çevreye uyum sağlarken aynı zamanda çevreyi ihtiyaçları doğrultusunda sürekli değiştirmektedir. Özellikle nüfusun ve ihtiyaçların hızla artması ve gelişen teknoloji insanın doğaya daha fazla müdahale etmesine neden olmuştur.

Aşağıdaki beşeri faaliyetlerden hangisinden sonra insanın doğal çevreye müdahalesi daha fazla olmuştur?

- A) Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla
B) Yerleşik hayata geçilmesiyle
C) Sanayi Devri'nin başlamasıyla
D) Kıyıların doldurulmasıyla
E) Ateşin bulunmasıyla

5. **Aşağıdakilerden hangisi ozon tabakasının seyrelmesi sonucu oluşabilecek olaylardan biri değildir?**

- A) Yeryüzünün ortalama sıcaklığı artar.
B) Cilt hastalıkları oluşur.
C) Buzullarda erimeler meydana gelir.
D) Güneş'ten gelen zararlı ışınlar yeryüzüne ulaşır.
E) Hava kirliliği azalır.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok. Matbaacılar Sitesi
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 20 33 Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0505 099 24 84
www.giris yayinlari.com | girisyayinlari@gmail.com

